

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU

Kocaeli İl İrtibat Ofisi

Şubat 2025

- Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur.
- 2007 yılında kurulmuştur.
- Avrupa Komisyonu tarafından 2011 yılında akredite edilmiştir.
- 2011 yılından itibaren, AB ve Ulusal Kırsal Kalkınma Fonlarını kullanarak IPARD Programlarını uygulamaktadır.

IPARD PROGRAMI

(Instrument for Pre-accession Assistance for Rural Development)
Kırsal Kalkınma için Katılım Öncesi Yardım Aracı

Programın kaynağını Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanı oluşturmaktadır.

%50 AB Katkısı - %50 Ulusal Katkı

IPARD I PROGRAMI (2011-2016)

IPARD II PROGRAMI (2017-2023)

IPARD III PROGRAMI (2024-2030)

IPARD PROGRAMLARI

	IPARD-1 (2011-2016)	IPARD-2 (2017-2024)	IPARD-3 (2024-2030)
AB KATKISI	789 Milyon Avro	601 Milyon Avro	430 Milyon Avro
TÜRKİYE KATKISI	263 Milyon Avro	194 Milyon Avro	125 Milyon Avro
TOPLAM	1 Milyar 52 Milyon Avro	795 Milyon Avro	785.4 Milyon Avro
	15 Çağrı İlanı 16.581 Proje Başvurusu 10.697 Projeye Ödeme	13 Çağrı İlanı 32.512 Proje Başvurusu 14.664 Projeye Ödeme	2024 yılı içerisinde 5Proje Başvuru Çağrısına Çıkıldı, Toplam 252 Milyon Avro Hibe Dağıtılacak

IPARD I ve II BÜTÇE KULLANIMI

IPARD-1 (2007-2013)

Toplam Bütçe
(%75 AB + %25 TC)
1,05 milyar Avro

Bütçenin
%99,5'i kullanıldı

IPARD-1 uygulayan ülkeler arasında
en yüksek fon kullanım oranı.

IPARD-2 (2014-2020)

Toplam Bütçe
(%75 AB + %25 TC)
795 milyon Avro

Bütçenin
%94'ü kullanıldı.
(ödemeler devam ediyor)

IPARD-2 uygulayan ülkeler arasında en
yüksek fon kullanım oranı.

IPARD-2 Programı kapanana kadar bütçenin tamamı kullanılmış olacaktır.

DESTEKLEME BİLGİLERİ

2011 yılından bugüne...

Desteklenen Proje

Toplam **25.460** adet

Oluşan İstihdam

Toplam **95.700** kişi

Sağlanan Hibe

Toplam **44,8** milyar TL

Gerçekleşen Yatırım

Toplam **98,1** milyar TL

IPARD GERÇEKLEŞMELERİ

Toplam Destekleme ve İstihdam Bilgileri

IPARD I ve II
(2011-2024)

IPARD-I fon kullanım oranı: %99,4
IPARD-II fon kullanım oranı: %94

Proje Sayısı

25.361

13.566 GENÇ

6.327 KADIN

Ödenen Hibe

45 Milyar TL

Oluşan Yatırım

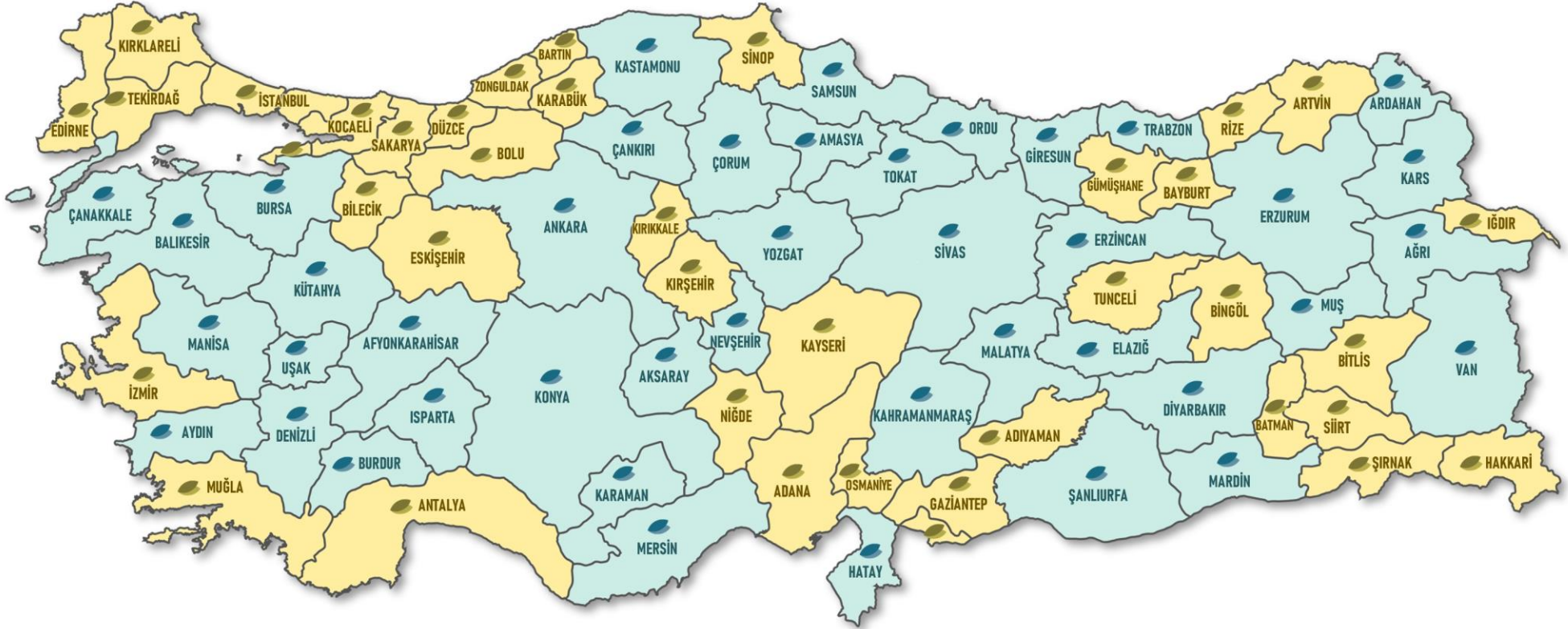
95,5 Milyar TL

Sağlanan İstihdam

100.100

* CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayınlanan *2023-2025 Dönemi Yatırım Programı Hazırlama Rehberi* Kamu Sabit Sermaye Yatırım Deflatörlerinden tarım sektörüne ait katsayılar kullanılmıştır.

IPARD III – COĞRAFİ KAPSAM

Mevcut 42 ilimiz (İl Koordinatörlükleri)

Yeni 39 ilimiz (İrtibat Ofisleri)

DESTEKLENEN HARCAMALAR

YATIRIMLARIN

İnşaat İşleri

Makine-Ekipman Alımı

Hizmet Alımı

Görünürlük Harcamaları

HARCAMALARINA %50 - %75 HİBE DESTEĞİ

**YATIRIM HARCAMALARINA
VERGİ MUAFİYETİ**

(KDV, Gümrük Vergisi, ÖTV vb.)

**HİBE DESTEĞİNE VERGİ
MUAFİYETİ**

(Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi)

DESTEKLENEN SEKTÖRLER

101

Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar

► HAYVANCILIK ◀

Süt Hayvancılığı

Besi Hayvancılığı

Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği

Yumurta Tavukçuluğu

103

Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması

► İŞLEME VE PAZARLAMA ◀

Süt ve Süt Ürünleri

Kırmızı Et ve Et Ürünleri

Kanatlı Eti ve Et Ürünleri

Su Ürünlerinin İşlenmesi

Meyve Ve Sebze İşleme & Depolama

Yumurta İşleme

302

Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Bitkisel Üretim

Arıcılık

Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler

Kırsal Turizm

Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Makine Parkları

Yenilenebilir Enerji

DESTEKLENEN SEKTÖRLER

302 – Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Kırsal Alanda

DESTEKLENEN SEKTÖRLER

Yenilenebilir Enerji

302

Yenilenebilir Enerji Yatırımları

- Fotovoltaik Güneş Enerji Sistemleri
- Konsantre Güneş Enerji Sistemleri
- Rüzgar Enerji Sistemleri
- Jeotermal
- Biyokütle
- Mikrokojenerasyon

Lisanssız üretim kapsamındaki yatırımlar desteklenir.

GES Projeleri için üst sınır **300 kW**'dır.

Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Bitkisel Üretim ve İşleme

Arıcılık

Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler

Kırsal Turizm

Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Makine Parkları

Yenilenebilir Enerji

Uygun Harcama Sınırı

En az **5.000 Avro**
En fazla **500.000 Avro**

Baz Hibe Oranı

% 60

Hibe oranı **en fazla %75** olabilir.

Hibe Oranı

► **40 Yaş altına veya Organik Tarım Sertifikası olanlara + % 10**

► Atık madde depolama ve atık yönetimine ilişkin harcamalar için **ilave %10**

Uygunluk Kriterleri

Başvuru sahibi;

- Gerçek veya Tüzel kişi olmalıdır (Kamu Tüzel Kişileri hariç)
- 18 yaşından büyük, 65 yaşından küçük olmalıdır
- Gecikmiş vergi veya SGK borçlusu olmamalıdır
- Sabıka kaydı bulunmamalıdır (Belirli suçlardan)
- Başvuru Sahibi Gerçek Kişi ise; **kırsal alanda ikamet** etmelidir
- Yatırımlar **KIRSAL ALAN'**da olmalıdır.
- Başvuru sahibi **Küçük ölçekli** işletme sınırlarını aşmamalıdır (Zanaatkarlık ve katma değerli ürünler için **Mikro Ölçek**).
- Kiralanmış mülk üzerinde yapılacak yatırımlar da uygundur (son ödemenin yapıldığı tarihten itibaren en az beş yılı kapsamalıdır).
- Mesleki yeterlilik** kriterini sağlamalıdır;
 - 1 yıllık mesleki deneyim
 - İlgili alanda diploma veya sertifika

302

Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Bitkisel Üretim ve işleme

Arıcılık

Zanaatkarlık ve Katma Değerli
Ürünler

Kırsal Turizm

Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Makine Parkları

Yenilenebilir Enerji

SIRALAMA KRİTERLERİ

302

NO	KRİTER	PUAN
1	Başvuru sahibi genç çiftçiye	15
2	Yatırım uygulama alanı dağlık alanda ise	15
3	Başvuru sahibi kadınsa	15
4	Yatırım, kabul edilmiş bir Yerel Kalkınma Stratejisine dayanıyor ve bu strateji üzerine inşa edilmişse	10
5	Başvuru sahibinin IPARD kapsamında imzalanmış bir sözleşmesi yok ise	20
6	Başvuru sahibi bir üretici örgütü ise	15
7	Yenilenebilir enerji üretimi ve teknolojilerini içeren yatırımlar	10
TOPLAM		100

Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Bitkisel Üretim ve işleme

Arıcılık

Zanaatkarlık ve Katma Değerli
Ürünler

Kırsal Turizm

Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Makine Parkları

Yenilenebilir Enerji

ÖNEMLİ HUSUSLAR

- **Yenilenebilir Enerji Sektörü:** 302-7 sektörü fotovoltaik güneş enerjisi sistemi ve konsantre güneş enerjisi sistemi yatırımları için maksimum güç değeri **300 kWe'dir**. Başvuru sahibinin aynı ilde en az 1 yıllık elektrik tüketimi yaptığı en az bir işletmesinin olması gerekmektedir.
- 1 yıldan daha az süredir elektrik tüketimi yapan veya elektrik tüketimi olmayan işletmeler reddedilecektir.
- Proje kapsamında yapılacak yatırımla tüketim tesisinin enerji ihtiyacının %100'ünden daha azını karşılayacak projeler uygun kabul edilmeyecektir.
- GES üretim tesisi tek parselde olmak zorundadır. GES tesisinin elektrik tüketimi yapılan işletme ile aynı parselde olma zorunluluğu bulunmamaktadır.

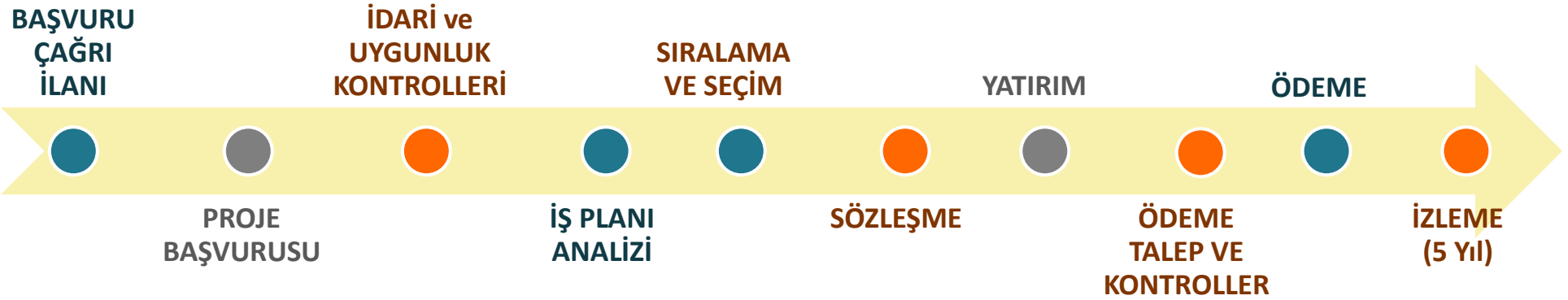
ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Cephe kurulumu içeren projelerde elektrik mühendisi tarafından hazırlanmış bir verimlilik hesabının sunulması gerekmektedir.
- Arazi ve cephe kurulumu içeren projelerde gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır.
- Yapı kayıt belgeli binaların çatı ve cephe GES kurulumu için kullanılması uygun değildir.

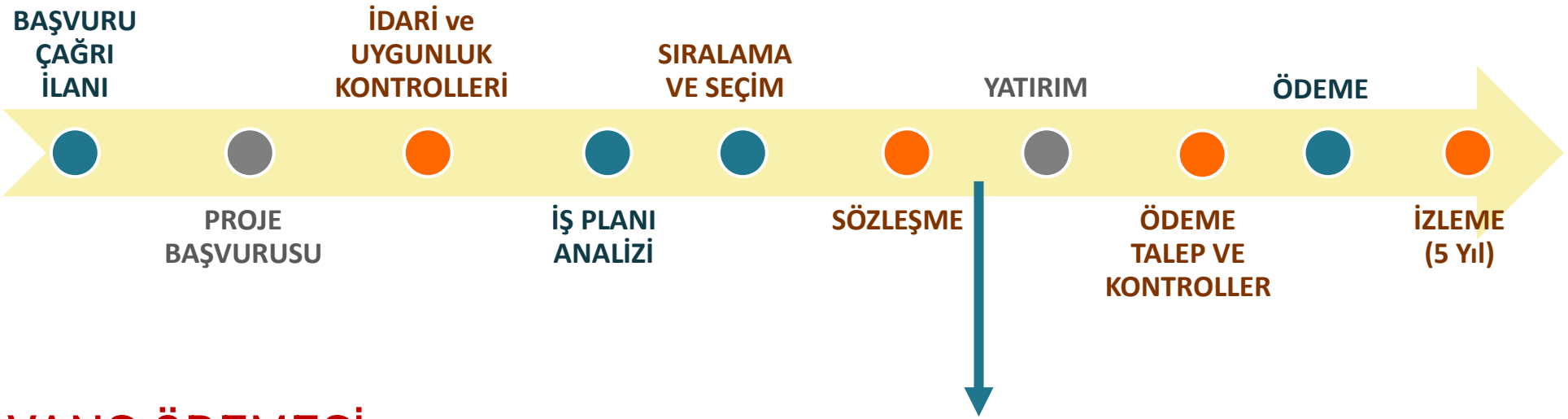
ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Eğer yatırım yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretilmesini hedefliyor ise, ulusal şebekeye bağlanması zorunludur ve aşağıda belirtilen koşullar karşılanmalıdır:
- Başvuru sahibi, başvuru paketi ile birlikte, şebekeye bağlantının mevcut olduğunu tasdik eden ve yetkili kurum tarafından verilen (elektrik dağıtım şirketleri, organize sanayi bölgeleri, Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi vb.) bir doküman/sertifika sunacaktır.
- Başvuru sahibi nihai ödeme talebi paketi ile birlikte ilgili makamlar tarafından verilen geçici kabul tutanağını sunacaktır.
- Başvuru sahibi izleme dönemi boyunca “Lisanssız Elektrik Üreticileri için Dağıtım Sistem Kullanım Anlaşması”na sahip olacak ve talep edildiğinde Kuruma sunacaktır.

DESTEKLEME SÜRECİ

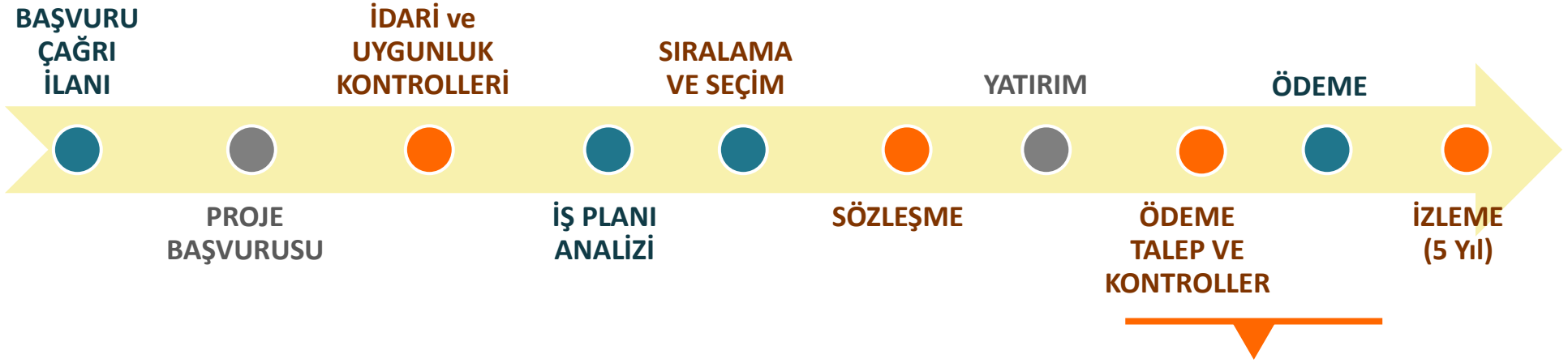
ÖDEME SÜRECİ

AVANS ÖDEMESİ

- Yatırımcıların finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak amacıyla hibeye esas tutarın %50'si, Banka Teminat Mektubu karşılığında avans olarak yatırım başlamadan alınabilir.
- (Teminat Mektubu tutarı, talep edilecek avans miktarının %10 fazlası kadar olacaktır).

ÖDEME SÜRECİ

HİBE ÖDEMELERİ

- İşleme ve Pazarlama yatırımları için en fazla 3 taksit, diğer sektörlerde en fazla 2 taksit olarak hibe ödemesi talep edilebilir.
- Faydalanıcı önce yatırımı yaparak tedarikçilerine ödemeleri gerçekleştirir ve akabinde ödeme talebinde bulunur.
- Hibe ödemeleri faydalanıcının banka hesabına yapılır.

www.tkdk.gov.tr

info@tkdk.gov.tr

444 85 35

@tkdkonline

KOCAELİ İRTİBAT OFİSİ

tkdkkocaeli

tkdkkocaeli

tkdkkocaeli